

Άρθρο 11

Στάθμευση αυτοκινήτων και πρατήρια υγρών καυσίμων

11.1. Γενικά.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κτίρια ή τμήματα κτιρίων που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση οχημάτων όπως στάθμευση οχημάτων, πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας, πλυντήρια αυτοκινήτων κ.λπ.

Διακρίνονται σε τέσσερις υποκατηγορίες:

Λ1: Ισόγειοι χώροι στάθμευσης οχημάτων.

Λ2: Υπέργειοι πολυώροφοι χώροι στάθμευσης οχημάτων.

Λ3: Υπόγειοι χώροι στάθμευσης οχημάτων.

Λ4: Καταστήματα πρατηρίων υγρών καυσίμων, πλυντήρια - λιπαντήρια αυτοκινήτων, χώροι με αντλίες καυσίμων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και λοιπές συναφείς χρήσεις σε χώρους πρατηρίων.

Τα κτίρια στάθμευσης διακρίνονται επιπρόσθετα σε ανοικτά ή κλειστά ανάλογα με την ύπαρξη κενών στην περιμετρική τοιχοποιία, τα οποία παραμένουν ελεύθερα χωρίς να κλείνουν με κουφώματα.

Όταν σε ένα κτίριο οιασδήποτε χρήσης υφίστανται ένας ή περισσότεροι χώροι στάθμευσης οχημάτων χωρητικότητας μέχρι δέκα (10) θέσεων, καθένας θα πρέπει να συνιστά ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου μόνο ως προς τα μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας, όπως προβλέπονται για την περίπτωση αυτή και κατά τα λοιπά ο χώρος αυτός θεωρείται ως βοηθητικός της κύριας χρήσης.

Στην περίπτωση χώρου στάθμευσης οχημάτων με χωρητικότητα μεγαλύτερη των δέκα (10) θέσεων, αυτός πρέπει να αποτελεί επίσης ξεχωριστό πυροδιαμέρισμα και εφαρμόζονται για τον χώρο αυτόν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου. Για τη συγκεκριμένη κατηγορία κτιρίων δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου iii της παρ. 4.2.2 του άρθρου 4 του κεφαλαίου Α περί εμπλεκόμενων χρήσεων.

11.2. Θεωρητικός πληθυσμός.

Για τον υπολογισμό του θεωρητικού πληθυσμού για κτίρια ή τμήματα κτιρίων της κατηγορίας Λ4 ο θεωρητικός πληθυσμός υπολογίζεται με την αναλογία ενός (1) ατόμου ανά 6 τ.μ.

Οι χώροι αναμονής και ταμείων στάθμευσης οχημάτων με χρήση μηχανικών μέσων υπολογίζονται με θεωρητικό πληθυσμό 0,5 άτομα ανά σταθμευμένο αυτοκίνητο. Για τους υπόλοιπους χώρους, όπου σταθμεύουν τα αυτοκίνητα, λαμβάνεται μέριμνα για τη διαφυγή 1-3 ατόμων (προσωπικό εποπτείας και συντήρησης).

11.3. Σχεδιασμός οδεύσεων διαφυγής.

Επιβάλλονται δύο τουλάχιστον έξοδοι κινδύνου από κάθε σημείο του ορόφου των κτιρίων αυτής της κατηγορίας.

11.3.1. Στα κτίρια ή τμήματα κτιρίων με χρήση στάθμευσης (Λ1, Λ2, Λ3) μία ράμπα για την κίνηση οχημάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δεύτερη εναλλακτική όδευση διαφυγής εφόσον:

α) εξυπηρετεί μόνο έναν όροφο στάθμευσης, ή εκ-κένωσης-εξόδου για την περίπτωση στάθμευσης με μηχανικά μέσα.

β) η πλευρά της ράμπας προς τον χώρο στάθμευσης αποτελείται από πυράντοχη κατασκευή, με δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 60 λεπτών.

γ) υπάρχει διαμορφωμένη διάβαση πεζών επί της ράμπας.

Σε κάθε περίπτωση όταν η δεύτερη όδευση διαφυγής διέρχεται από τη ράμπα, θα πρέπει να προβλέπεται μόνιμο άνοιγμα ή θύρα για την άμεση έξοδο του πληθυσμού από τον χώρο στάθμευσης.

11.3.2. Όταν σε κτίριο στάθμευσης οχημάτων υπάρχουν αντλίες υγρών καυσίμων, τότε το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται οι αντλίες αποτελεί ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα με δείκτη πυραντίστασης 120 λεπτών και θα πρέπει κατά τον σχεδιασμό των οδεύσεων διαφυγής να εξασφαλίζονται δύο τουλάχιστον ελεύθεροι έξοδοι κινδύνου, για περίπτωση πυρκαγιάς ή έκρηξης σε κάποια αντλία.

11.3.3. Για τους χώρους στάθμευσης οχημάτων με χρήση μηχανικών μέσων, ισχύουν τα ως άνω μόνον για τον όροφο εκκένωσης (εξόδου των οχημάτων, ταμείων κ.λπ.). Στα κτίρια της κατηγορίας Λ4 θα πρέπει η δεύτερη έξοδος κινδύνου να μην βρίσκεται προς την πλευρά που είναι εγκατεστημένα τα χαρακτηριστικά σημεία του πρατηρίου (όπως αντλίες, δεξαμενές, σύστημα εξαέρωσης δεξαμενών, χώρος για στάθμευση οχημάτων πλήρωσης των δεξαμενών κ.λπ.), ενώ θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ούτως ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς να μην παρεμποδίζεται η όδευση μετά την έξοδο από το κτίριο μέχρι την κοινόχρηστη οδό από διάφορες εγκαταστάσεις, σταθμευμένα οχήματα κ.λπ. Η όδευση αυτή θα πρέπει να απέχει τουλάχιστον 2 μ. από τα χαρακτηριστικά σημεία.

11.3.4. Σε χώρους στάθμευσης οχημάτων άνω των 100 θέσεων θα πρέπει να οριοθετούνται πλησίον των εξωτερικών τοίχων του κτιρίου με ειδική σήμανση τμήματα, που σταθμεύουν αυτοκίνητα που χρησιμοποιούν αέριο καύσιμο σε ποσοστό τουλάχιστον 10% επί του συνολικού αριθμού των θέσεων. Τα τμήματα αυτά θα πρέπει να αποτελούν ξεχωριστό πυροδιαμέρισμα, να τοποθετούνται κατά προτίμηση σε υπέργειους ορόφους και να διαθέτουν κατάλληλο σύστημα εξαερισμού.

11.3.5. Για τα κτίρια της κατηγορίας Λ4 με χρήση πλυντήριο αυτοκινήτων που δεν βρίσκονται σε χώρους πρατηρίων υγρών καυσίμων αρκεί μία (1) έξοδος κινδύνου. Όταν σε χώρους πρατηρίων υγρών καυσίμων υφίστανται και άλλες χρήσεις (πχ καφετέρια, κατάστημα πώλησης προϊόντων, πλυντήριο, λιπαντήριο κ.λπ.), τότε αυτές θα πρέπει να αποτελούν ξεχωριστά πυροδιαμερίσματα και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται για τα κτίρια της κατηγορίας Λ4.

11.4. Δομική πυροπροστασία.

Τα εσωτερικά κλιμακοστάσια σε πολυώροφους χώρους στάθμευσης οχημάτων, πρέπει να είναι πυροπροστατευμένα.

Στους χώρους στάθμευσης οχημάτων με χρήση μηχανικών μέσων, ανεξαρτήτως αριθμού ορόφων, τα εσωτερικά κλιμακοστάσια πρέπει να είναι πυροπροστατευμένα, με πυράντοχες αυτοκλειόμενες πόρτες, με ελάχιστο δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 60 λεπτών, με επιπλέον απαίτηση δημιουργίας ειδικού πυροπροστατευμένου προθαλάμου.

Στους κλειστούς υπέργειους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, πρέπει να υπάρχουν ανοίγματα εξαερισμού με εμβαδόν, τουλάχιστον ίσο με το 5% της επιφάνειας του δαπέδου κάθε ορόφου. Ο ισοδύναμος φυσικός ή τεχνητός εξαερισμός πρέπει να εξασφαλίζεται και για τους υπόγειους χώρους στάθμευσης οχημάτων. Τα ανοίγματα των ραμπών εισόδων - εξόδων που βρίσκονται στους τοίχους του χώρου προσμετρώνται στα ανοίγματα εξαερισμού. Ειδικά για τους υπόγειους χώρους στάθμευσης οχημάτων με χρήση μηχανικών μέσων στάθμευσης οχημάτων, στις περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η εφαρμογή φυσικού αερισμού, επιβάλλεται μηχανικός αερισμός ανανέωσης αέρα 6 φορές ανά ώρα (για καθημερινές συνθήκες) και 10 φορές ανά ώρα για την περίπτωση πυρκαγιάς.

Στις περιπτώσεις πολυωρόφων κτιρίων στάθμευσης αυτοκινήτων (σταθμοί αυτοκινήτων) όπου η ράμπα ή οι ράμπες πρέπει να αποκόπτονται με πυράντοχη πόρτα -προκειμένου να διαχωριστούν κατά ορόφους τα πυροδιαμερίσματα - η πόρτα αυτή μπορεί να είναι αυτόματα κλειόμενη μετά από ενεργοποίηση του συστήματος πυρανίχνευσης και συναγερμού.

Τα κτίρια κατηγορίας Λ4 εντός πρατηρίων υγρών καυσίμων θα πρέπει να εξασφαλίζουν ελάχιστο δείκτη πυραντίστασης 120 min. Τυχόν υπόγεια στα κτίρια αυτά θα πρέπει να αποτελούν ξεχωριστό πυροδιαμέρισμα με δείκτη πυραντίστασης 120 min. και υποχρεωτικά δύο εξόδους κινδύνου.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις εξωτερικών τοίχων κτιρίων:

α. σε κτίρια της κατηγορίας Λ4 εντός πρατηρίων υγρών καυσίμων

β. σε όμορα κτίρια πρατηρίων υγρών καυσίμων,

από τα χαρακτηριστικά σημεία του πρατηρίου, ορίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Απαιτήσεις ελέγχου εξωτερικής μετάδοσης της φωτιάς σε κτίρια πρατηρίων υγρών καυσίμων

Δομικό Στοιχείο	Απόσταση τοίχου κτιρίου Λ ₄ από χαρακτηριστικά σημεία			
	< 2 μ.	2 - 5 μ.	5 - 10 μ.	> 10 μ.
α) πυραντίσταση εξωτερικού τοίχου	120 min	120 min	60 min	30 min
β) εξωτερική επένδυση	A2-s1,d0	A2-s1,d1	B-s1,d2	C-s1,d2
γ) ποσοστό ανοιγμάτων	≤0%	≤20%	≤50%	≤80%

Κατ' εξαίρεση για την πυροδιαμερισματοποίηση των κτιρίων κατηγορίας Λ1, Λ2 και Λ3 είναι δυνατόν για έως και το 50% της επιφάνειας εσωτερικών τοίχων ορίων πυροδιαμερισμάτων αντί σταθερών δομικών στοιχείων να γίνεται χρήση πυράντοχων ρολών ή πυροκουρτίνων ισοδύναμης ακεραιότητας και θερμομονωτικής ικανότητας διασυνδεδεμένων με το σύστημα πυρανίχνευσης, που κλείνουν σε χρόνο μικρότερο του 1 min. Τα εν λόγω στοιχεία δεν πρέπει να επηρεάζουν τον σχεδιασμό των οδεύσεων διαφυγής και πρέπει επιπροσθέτως να διαθέτουν εφεδρική πηγή ηλεκτρικής ισχύος.

11.5. Φωτισμός, σήμανση ασφαλείας και σχεδιαγράμματα διαφυγής.

Επιβάλλεται η εγκατάσταση φωτισμού ασφαλείας των οδεύσεων διαφυγής και των εξόδων κινδύνου.

Επιβάλλεται η σήμανση ασφαλείας των οδεύσεων διαφυγής, των εξόδων κινδύνου και του πυροσβεστικού υλικού/εξοπλισμού.

Επιβάλλεται η ανάρτηση σχεδιαγραμμάτων διαφυγής στους χώρους στάθμευσης τριών (3) ή περισσότερων ορόφων, καθώς και σε χώρους στάθμευσης συνολικού εμβαδού άνω των 1.000 τ.μ.

11.6. Προληπτικά μέτρα - απαιτούμενες ενέργειες.

Σε χώρους στάθμευσης οχημάτων κάτω των εκατό (100) θέσεων συστήνεται να οριοθετούνται πλησίον των εξωτερικών τοίχων του κτιρίου με ειδική σήμανση τμήματα, που σταθμεύουν αυτοκίνητα που χρησιμοποιούν αέριο καύσιμο.

11.7. Μη επιτρεπόμενες ενέργειες

Επιπρόσθετα των ειδικών διατάξεων ασφαλείας για τις εγκαταστάσεις της κατηγορίας αυτής, όπως ορίζονται στα εκάστοτε ισχύοντα θεσμικά πλαίσια, δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες ενέργειες - δραστηριότητες:

- Το κάπνισμα και η χρήση φλογιστικών μέσων.
- Η υπαίθρια συνάθροιση κοινού και η τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων σε απόσταση μικρότερη των 10 μ. από τα χαρακτηριστικά σημεία των πρατηρίων υγρών καυσίμων.
- Η στάθμευση αυτοκινήτων (όχι προσωρινή στάση) σε υπαίθριους χώρους πρατηρίων υγρών καυσίμων σε απόσταση μικρότερη των 10 μ. από χαρακτηριστικά σημεία.

11.8. Μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας.

11.8.1. Φορητοί πυροσβεστήρες ξηρής σκόνης ή βάσης νερού - τροχήλατοι πυροσβεστήρες

Στα κτίρια στάθμευσης οχημάτων επιβάλλεται η τοποθέτηση ενός (1) φορητού πυροσβεστήρα ανά 5 θέσεις αυτοκινήτων ή 8 θέσεις δικύκλων.

Οι ανωτέρω απαιτήσεις τηρούνται και στις περιπτώσεις που ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης είναι λιγότερος από 10.

Οι πυροσβεστήρες να τοποθετούνται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε κανένα σημείο του προστατευομένου χώρου να μην απέχει απόσταση μεγαλύτερη των 15 μ. από τον πλησιέστερο πυροσβεστήρα.

Επιβάλλεται η τοποθέτηση ενός (1) τροχήλατου πυροσβεστήρα σε κάθε όροφο.

Επίσης, επιβάλλεται σε κάθε όροφο η τοποθέτηση ενός κάδου με άμμο, χωρητικότητας τουλάχιστον 25 kg, καθώς και ένα φτυάρι.

11.8.2. Χειροκίνητο σύστημα συναγερμού - αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης - αυτόματο σύστημα ανίχνευσης εύφλεκτων αερίων

Επιβάλλεται αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης και χειροκίνητο σύστημα αναγγελίας πυρκαγιάς σε όλους τους σταθμούς αυτοκινήτων επιφάνειας άνω των 250 τ.μ.

Στους σταθμούς οχημάτων άνω των 100 θέσεων επιβάλλεται αυτόματο σύστημα ανίχνευσης εύφλεκτων αερίων, που καλύπτει κάθε οριοθετημένο τμήμα στάθμευσης οχημάτων, που χρησιμοποιούν αέριο καύσιμο.

Στα κτίρια της κατηγορίας Λ4 που βρίσκονται εντός χώρων πρατηρίων υγρών καυσίμων, εξαιρουμένων των τμημάτων που στεγάζουν πλυντήρια οχημάτων, επιβάλλεται αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης και χειροκίνητο σύστημα αναγγελίας πυρκαγιάς.

11.8.3. Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό - απλό υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο

Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο επιβάλλεται σε κτίρια της κατηγορίας Λ2 με ύψος μεγαλύτερο των 15 μ., καθώς και σε όλα τα κτίρια της κατηγορίας Λ3.

Χώροι στάθμευσης που δεν υποχρεούνται στην εγκατάσταση μόνιμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου υποχρεούνται στην εγκατάσταση απλού υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου (πυροσβεστικό ερμάριο).

Στους χώρους στάθμευσης κάτω των 10 θέσεων εγκαθίσταται υποχρεωτικά απλό υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο (πυροσβεστικό ερμάριο).

11.8.4. Αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης

Επιβάλλεται η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης με νερό (καταιονισμού ύδατος) στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Σε όλους τους υπόγειους χώρους στάθμευσης, που η συνολική επιφάνεια ξεπερνά τα 500 τ.μ.

β. Σε κτίρια Λ4 που βρίσκονται εντός χώρων πρατηρίων υγρών καυσίμων επιφάνειας μεγαλύτερης των 300 τ.μ. Στην περίπτωση αυτή δεν υπολογίζεται η επιφάνεια που καταλαμβάνει τυχόν τμήμα πλυντηρίου οχημάτων και δεν απαιτείται η εγκατάσταση του συστήματος πυρόσβεσης στο τμήμα αυτό.